

ESBJERG KUNSTMUSEUM · FORSKNING

uddrag af museets arbejdsplaner

STATUS

Museet udfører basisforskning samt anvendelsesorienteret forskning og udviklingsarbejde dels på et fænomenologisk, dels et semiotisk grundlag.

Forskningen finder sted inden for følgende områder:

- a) Basisforskning vedr. museets samling og i forbindelse med nyerhvervelser
- b) Basis- og anvendelsesorienteret forskning i forbindelse med udstillinger
- c) Basis- og anvendelsesorienteret forskning i museets formidlingsvirksomhed
- d) Basisforskning i publikums oplevelser
- e) Basisforskning i form af kunstneriske grundforskningsprojekter

Ad a: Museets erhvervelser begrundes gennem undersøgelsesarbejde og analyser, som opbevares i museets arkiv og følger det enkelte værk som grundforskningsarbejde. Arbejdet med accession bygger således på kunsthistoriske analyser og undersøgelser af samlingen samt på analyser af relationen mellem de(t) værk(er), der indlemmes, og samlingen. Der forskes løbende i museets samling i forbindelse med udgivelser, nye præsentationer af samlingen i perspektiv, forskningen i publikums oplevelser (se c og d). Alle museets perspektiveringer af samlingen i form af udstillinger kaster nyt lys over modernismen og vores egen tids kunst - og er undersøgelsesarbejde eller resultater af analyser af samlingen / forskning i publikums oplevelser (se c og d). Forskningen bygger på et semiotisk grundlag.

Endelig forskes der i samlingen i samarbejde med andre museer og forskere. Museet prioriterer udlån til andre kunstmuseer højt, således at samlingen også indgår i andre museers forskningsprojekter. Ligeledes bistår museets kunstfaglige medarbejdere eksterne forskere mhp gennemførelse af deres videnskabelige forskningsarbejde. Der forskes således også i et vist omfang eksternt i samlingen.

Ad b: Forskningen opstår ofte i forbindelse med særudstillinger - enten som en forudsætning for udstillingen eller som resultat af selve arbejdet med udstillingen som et visuelt og rumligt medie. Resultater fra forskningen i publikums oplevelser kan finde direkte anvendelse i en udstilling, eller en udstilling integreres i dette forskningsarbejde. Udstillingen betragtes således som et medium dels til gennemførelse af undersøgelser, dels til offentliggørelse af forskning. Forskningen bygger på et semiotisk grundlag, herunder performativitetsteori. Museets tidsskrift og kataloger afspejler den enkelte udstillings særlige karakter både i indhold og form.

Ad c og d: I samarbejde med eksterne samarbejdspartnere, der projektansættes på museet, har museet siden midten af 1990'erne iværksat såvel basisforskning som anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsprojekter med det formål at undersøge, hvad den enkelte person oplever i mødet med kunsten, og hvilken betydning forskellige påvirkninger kan have på den enkeltes oplevelser af billedkunstneriske værker. Forskningsmetoden er empirisk og bygger på et fænomenologisk grundlag.

Forskningsprogrammet i publikumsreaktioner er et omfattende forskningsfelt, som danner selve fundamentet for museets virksomhed. Forskningen er integreret i museets formidlingsmæssige arbejde, således at resultaterne af hvert enkelt forskningsprojekt efterfølgende bl.a. kan blive omsat i udstillinger, nye perpektiveringer af samlingen, i nye formidlingstiltag og - omvendt kan nye formidlingstiltag (herunder udstillinger) blive genstand

for forskningsbaserede undersøgelser.

Gennem det intense arbejde med samlingen i disse projekter får vi bestandig samtidig ny viden om værkerne - om de mange lag, der er i det enkelte værk, om hvordan der er mange fortolkningsmuligheder (som vi afprøver) og om kontekstens indflydelse på, hvordan man ser på det enkelte værk.

Museets forskning i publikums oplevelser publiceres fortrinsvis i danske og udenlandske tidsskrifter. I forbindelse med forskningen associeres kompetente forskere fra både kunstvidenskab og andre videnskabelige områder museet. Teamet ændres og udvides afhængigt af det enkelte forskningsprojekts karakter.

Ad e: Fra 2005 har vi iværksat kunstneriske basisforskningsprojekter i samarbejde med kunstnere og eksterne videnskabelige forskere. Der forskes dels i perception og visualisering af naturvidenskabelige fænomener i krydsfeltet mellem naturvidenskab og billedkunst, dels i kunstens betydning i nutidens samfund i krydsfeltet mellem kunstproduktion, - teori og - formidling i samarbejde med kunstakademi og universitet. I disse projekter fungerer museet som et æstetisk laboratorium. Resultater udvikles til værker og præsenteres både gennem udstillingsmediet og det trykte medium.

Lokale, nationale og internationale samarbejdsrelationer og partnerskaber

Museets omfattende forskningsprogram i publikums oplevelser gennemføres i samarbejde med lektor og forskningspsykolog Bjarne Sode Funch, RUC, der under vores samarbejde har fået en doktorgrad på sin disputats om kunstoplevelsens psykologi, *The Psychology of Art Appreciation*, og som har samarbejdet med museet siden 1994. Ét tema har været gennemgående som omdrejningspunkt siden 1999: den udbredte tendens til at afvise samtidskunst.

Ph.d. og forskningspsykolog Tone Roald, KUA, har været tilknyttet forsknings- og formidlingsprogrammet siden 2004. Hendes speciale og ph.d. projekt om kunstoplevelsers psykologiske betydninger blev gennemført i samarbejde med museet.

Fra 2003 har vi udvidet forskerteamet og etableret nye forsknings-samarbejder, hvor en række kompetente forskere fra både kunstvidenskab og andre videnskabelige fagområder associeres museet. I dag omfatter det tidl. professor i semiotik ved Dpt of Cognitive Science, Cleveland Case Western Reserve University Ohio, Per Aage Brandt, professor og director ved Hochschule für Gestaltung und Kunst Basel, Kirsten Langkilde, director for Statens Museum for Kunst, Mikkel Bogh, lektor ved Institut for Kunst og Kulturvidenskab, Københavns Universitet, Rune Gade, lektor ved Institut for Æstetiske Fag, Aarhus Universitet, Anders Troelsen, har indtil videre været associeret. Gruppen ændres og udvides afhængigt af det enkelte forskningsprojekts karakter (se ovenfor. Tidl. deltagere, som fortsat vil kunne inddrages: professor ved Jydsk Musikkonservatorium Karl Aage Rasmussen, tidl. professor ved Dpt. of Museum Studies ved University of Leicester, Dr. Eilean Hooper-Greenhill, lektor ved TPC Løgumkloster teolog Povl Götke, biosemiotiker, dr. phil. Jesper Hoffmeyer, eksistenspsykolog og professor Ernesto Spinelli, London).

VISION OG FORSKNING

På Esbjerg Kunstmuseum er arbejdet inden for de fem søjler integreret.

Forskningen finder generelt sted med flg. mål for øje:

- at give publikum æstetiske oplevelser

- at integrere forskningen i publikumsoplevelser i det formidlingsmæssige arbejde
- at inddrage brugerne som medskabende i museets aktiviteter
- at udvikle udstillingen som medium for undersøgelser og fremsættelse af visuelle argumenter,
- at udvikle og undersøge metoder til styrkelse den personlige, æstetiske oplevelse,
- at erhverve væsentlige værker af danske og udenlandske kunstnere,
- at fungere som en platform for den yngre kunstscene og som æstetisk laboratorium for såvel brugere som kunstnere og forskere,
- at udvikle museet gennem projekter, som integrerer udstilling, formidling og forskning i publikums oplevelser på nye måder,
- at iværksætte / deltage i kunstneriske grundforskningsprojekter,
- at øge museets volumen ved fortsat at knytte forskere, kunstnere mv fra andre danske og udenlandske institutioner og forskellige fagområder til museets forsknings- og formidlingsaktiviteter og dermed tilføre museet kompetencer, der supplerer den kunsthaglige/kunstvidenskabelige/museologiske ekspertise, museet råder over,
- at udvikle en ny museumstype i samarbejde med kunstnere og forskere fra andre fagområder.

Projekt 'Kunst i kontekst' (2007-2014) repræsenterede et forskningssamarbejde, som er enestående ved at bringe kunstnerisk, videnskabelig og (kunst)museologisk ekspertise sammen i en fælles bestræbelse på at udvikle det grundlæggende paradigme for kunstudstillingen og dermed for kunstmuseet som institution. Projektets grundidé var netop at redefinere kunstmuseets rolle og skabe betingelser for, at de enkelte museumsgæster kan få æstetiske oplevelser, der får afgørende betydning for deres liv. Disse forhold vil 2015-16 blive belyst i to forskningspublikationer.

Inge Merete Kjeldgaard

Direktør